

70 tisíc nespokojných píše do Bruselu: Chceme nezávislú a slobodnú RTVS

Petíciu s podpismi občanov odovzdajú mimovládky poslancom Európskeho parlamentu aj členom Európskej komisie.

Tlačová správa, Bratislava, 24.4.2024

Otvorený list na podporu nezávislosti RTVS s podpismi takmer 70 tisíc občanov dostanú poslanci Európskeho parlamentu a Európska komisia. Vyhlásenie iniciovali ako reakciu na návrh zákona o verejnoprávnej televízii a rozhlase slovenské mimovládne organizácie Nadácia Zastavme korupciu, INEKO, VIA IURIS, Transparency International Slovensko, Investigatívne centrum Jána Kuciaka a MEMO 98. Pridala sa k nim aj medzinárodná organizácia Reportéri bez hraníc.

Na európske inštitúcie sa obracajú preto, lebo sa domnievajú, že návrh môže byť v rozpore s novoprijatým Európskym aktom o slobode médií, ktorý má zaviazať členské štáty únie, aby zabezpečili nezávislé fungovanie verejnoprávnych médií. K otvorenému listu sa podpisom pridalo 68 481 občanov a občianok Slovenska.

“Návrh pripravilo ministerstvo kultúry v gescii SNS, ktorej predseda Andrej Danko avizoval, že chce mať namiesto verejnoprávnej štátnej televízie. Aj preto sa obávame, že aktuálna vláda chce takto politicky ovládnuť RTVS,” uviedla Zuzana Petková z Nadácie Zastavme korupciu.

Návrh zákona vnímajú organizácie ako účelový. Aj keď viaceré pôvodne navrhované ustanovenia boli po verejnom tlaku zmenené, naďalej platí, že sa má zrušiť súčasná inštitúcia (RTVS). *“Legislatíva sa tak mení nie kvôli tomu, aby bola verejnoprávna služba kvalitnejšia, ale jej účelom je snaha zbaviť sa súčasného vedenia a následne politicky ovplyvňovať chod novej inštitúcie,”* konštatoval Dušan Zachar z INEKO.

Novela tak môže byť aj v rozpore so slobodou prejavu a právom na informácie garantovanými Chartou základných práv EÚ a so Správou o právnom štáte na Slovensku z roku 2023, ktorá obsahovala odporúčanie EK posilniť redakčnú nezávislosť RTVS. *“Popri zmenách v trestnej politike štátu, zužovaní priestoru pre občiansku spoločnosť je sloboda médií a postavenie verejnoprávnych médií jednou z tém, ktorú si Komisia všíma pri hodnotení stavu právneho štátu na Slovensku.”* uviedla Katarína Batková z VIA IURIS.

“Návrh zákona o verejnoprávnej televízii a rozhlase je cynickým úškrnom nielen smerom k Európskej únii, ale aj k slovenskej verejnosti. Vláda na jednej strane navrhuje legislatívu v príkrom rozpore s Európskym aktom o slobode médií, na druhej strane v Bruseli zaň hlasuje. Vyzývam ju, aby konala v súlade so svojimi sľubmi a navrhovala len takú legislatívu, ktorá bude v súlade s pravidlami EÚ,” povedal Pavol Szalai z organizácie Reportéri bez hraníc.

Koalícia doteraz nepredložila žiadnu analýzu "politickú neobjektívnu" verejnoprávných médií. Naopak, výskumné analýzy, aj hodnotenia zo strany mediálneho regulačného orgánu (Rada pre mediálne služby) hovoria o opaku.

Veľmi dôležitým aspektom celého návrhu je popieranie podstaty fungovania verejnoprávných médií. Ide o médiá financované z daní všetkých občanov - RTVS má poskytovať služby všetkým, nielen jednej strane, či koalícii. Kontrola obsahu, o akú sa návrh nepriamo snaží, je znakom totality, nie slobody,” zdôraznil Ivan Godársky z MEMO 98.

Zároveň sme svedkami opakujúcich sa útokov zo strany politikov voči novinárom verejnoprávnej RTVS len preto, že robia svoju prácu profesionálne. “Takéto neopodstatnené osobné útoky podnecujú ich podporovateľov, ktorí sa vyhrádzajú, alebo sa zapájajú do obťažujúcich kampaní na sociálnych sieťach voči redaktorom a moderátorom RTVS,“ hovorí Lukáš Diko z Investigatívneho centra Jána Kuciaka.

Signatári preto v otvorenom liste vyzvali európske inštitúcie, aby pozorne sledovali vývoj na Slovensku v oblasti právneho štátu a slobody médií, verejne vyjadrili kritický postoj k uvedenému návrhu zákona a zvažili potenciálne kroky nevyhnutné na ochranu právneho štátu.

Kontakty pre médiá:

Katarína Batková, VIA IURIS, +421 907 457 710

Michal Piško, Transparency International Slovensko, +421 905 840 421

Dušan Zachar, INEKO, +421 944 360 390

Ivan Godársky, MEMO 98, +421 905 895 304

Zuzana Petková, Nadácia Zastavme korupciu, +421 910 697 456

Pavol Szalai, Reportéri bez hraníc, +33 7 82 31 50 98

Lukáš Diko, ICJK